ՀՀ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՈՒՆՎԱՐ – ՄԱՐՏ

2017

1. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇ

ՏԱՑ ցուցանիշն ամենաբարձրն է 2014-2016թ.թ. հունվար-մարտի ՏԱՑ համեմատ: ՏԱՑ-ին դրական են նպաստել արդյունաբերության, առևտրի և ծառայությունների աճերը, բացասական՝ շինարարության և գյուղատնտեսության նվազումները:

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ (ՏԱՑ), հունվար-մարտ, %

	2014	2015	2016	2017
Հունվար-մարտը նախորդ տարվա հունվար-մարտի նկատմամբ	3.9	2.8	6.1	6.6
Մարտը նախորդ տարվա մարտի նկատմամբ	4.8	2.1	6.9	6.7
Մարտը փետրվարի նկատմամբ	14.8	12.5	13.8	14.0

2. ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արդյունաբերական արտադրանքի արտադրությունն, ինչպես վերջին տարիներին, այնպես էլ 2017թ. մյուս ենթաճյուղերի համեմատությամբ, ունի ամենաբարձր աճը:

2015-2016թ.թ. **նվազման դիմաց առևտրի շրջանառության աճ է գրանցվել, ինչը պայմանավորված է նաև տրանսֆերտների ներհոսքի** 14.5% **աճով:**

Արդյունաբերության բաժիններից հաշվետու ժամանակահատվածում առավելագույն աճ է գրանցվել մշակող արդյունաբերությունում (21.4%)՝ 2016**թ. հունվար-մարտի** -0.5% **նվազման դիմաց:**

2017**թ հունվար-մարտի մշակող արդյունաբերության արտադրանքի «արտահանումն իրացման նկատմամբ» ցուցանիշն նախորդ** 3 **տարիների ցուցանիշի համեմատ էականորեն բարձր է:**

Աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %

	2014 Q1	2015 Q1	2016 Q1	2017 Q1
Արդյունաբերական արտադրանք	-2.8	2.0	7.8	16.1
Գյուղատնտեսական արտադրանք	5.2	4.5	3.3	-1.5
Շինարարություն	0.7	3.1	-2.2	-13.6
Առևտրի շրջանառություն	4.5	-3.4	-0.7	11.3
Ծառայություններ	3.5	3.9	10.4	10.0

Արդյունաբերության բաժինների աճը, նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %

	2014 Q1	2015 Q1	2016 Q1	2017 Q1
Հանքագործական արդյունաբերություն	-1.1	27.7	27.7	13.8
Մշակող արդյունաբերություն	-4.1	0.7	-2.3	21.4
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	-0.5	-13.2	18.0	6.9
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	6.1	10.2	9.3	8.8

Արդյունաբերության բաժինների արտադրանքի արտահանումն իրացման նկատմամբ, %

	2014 Q1	2015 Q1	2016 Q1	2017 Q1
Հանքագործական արդյունաբերություն	68.1	75.2	86.9	70.5
Մշակող արդյունաբերություն	43.9	40.5	44.0	51.0
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	11.2	3.7	9.6	7.1

3. ՄՇԱԿՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

2016թ. 1-ին եռամսյակի նվազումների դիմաց 2017թ. 1-ին եռամսյակում աճ է գրանցվել սննդամթերքի արտադրության, դեղագործական արտադրանքի, հիմնային մետաղների արտադրության, պատրաստի մետաղական արտադրատեսակների համակարգիչների, էլեկտրոնային և օպտիկական սարքավորումների, պոլիգրաֆիական արտադրատեսակների գծով:

2016թ. 1-ին եռամսյակի համեմատ «արտահանումն իրացման նկատմամբ» ցուցանիշի ավելացում է գրանցվել մշակող արդյունաբերության հետևյալ ենթաճյուղերի գծով՝ խմիչքների արտադրություն՝ 14.6 տոկոսային կետ; ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակներ՝ 8.7; ծխախոտային արտադրատեսակներ՝ 6.9; դեղագործական արտադրանք՝ 6.7; հագուստի արտադրություն՝ 3.8; էլեկտրական սարքավորանքի արտադրություն՝ 3.2; սննդամթերքի արտադրություն՝ 1.7:

Մշակող արդյունաբերության արտահանումը կազմել է ընդհանուր արդյունաբերության արտահանման 66.6%, 2016թ. հունվար-մարտի նկատմամբ ավելանալով 7.5 տոկոսային կետով:

Մշակող արդյունաբերությունը գործունեության տեսակներով (ըստ տեսակարար կշռի նվազման), 2017թ. հունվար-մարտ

	Արտադրանքի ծավալ, մլրդ դրամ	Աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ %	Կառուցվածք, %	Մշակող արդյունաբերության աճին նպաստման չափ, %	Արտահանումն իրացման նկատմամբ, %
Մշակող արդյունաբերություն	202.2	21.4	100.0	-	51.0
Սննդամթերքի արտադրություն	59.1	8.2	29.2	2.7	6.9
Հիմնային մետաղների արտադ.	41.3	32.3	20.4	5.9	84.6
Խմիչքների արտադրություն	28.1	43.6	13.9	5.0	73.8
Ծխախոտային արտադրատեսակների արտադրություն	32.1	4.8	15.9	0.9	80.0
Արտադրատեսակների արտադրություն, չներառված ուրիշ խմբավորումներում	12.4	157.1	6.1	4.5	96.7
Ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատ. արտադրություն	4.6	11.8	2.3	0.3	15.3
Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատ.արտադրություն	4.4	-5.3	2.2	-0.2	18.5
Թղթի և թղթե արտադրատես. արտադրություն	4.4	2.2	2.2	0.1	0.0
Դեղագործական արտադրանքի արտադրություն	2.3	32.4	1.2	0.3	60.6
Հագուստի արտադրություն	2.4	4.8	1.2	0.1	62.2
Պոլիգրաֆիական գործունեություն, գրառված կրիչների բազմացում	2.3	37.1	1.1	0.4	2.0
Էլեկտր. սարք. արտադրություն	2.1	204.2	1.1	0.7	25.0
Քիմիական նյութերի և քիմ արտադրատ. արտադրություն	1.6	-1.6	0.8	0.0	4.5
Պատրաստի մետաղական արտադր. արտադրություն	1.7	13.4	0.8	0.1	0.4
Համակարգիչների, էլեկտրոնային և օպտիկ. սարք. արտադ	1.7	93.4	0.8	0.5	39.3
Կահույքի արտադրություն	0.6	24.9	0.3	0.1	9.0
Այլ	1.0	2.2	0.5	-0.1	6.3

Մշակող արդյունաբերության արտահանումը ընդհանուր արդյունաբերության արտահանման մեջ, %

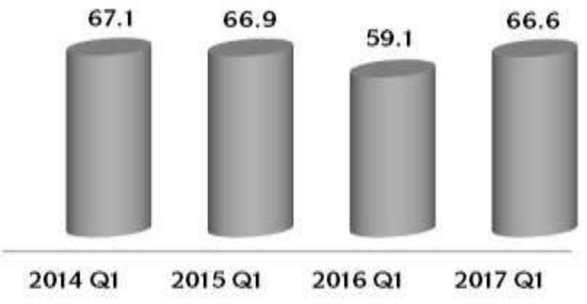

4. ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2015թ. և 2016թ. 1-ին եռամսյակների նվազման դիմաց 2017թ. 1-ին եռամսյակում գրանցվել է առևտրի շրջանառության աճ: Մանրածախ առևտրի աճը կազմել է 5.1%, մեծածախ առևտրինը՝ 17.0%, իսկ ավտոմեքենաների առևտրինը՝ 54.3%:

Ծառայությունների բոլոր տեսակների գծով աճ է գրանցվել:

Կառուցվածքում շարունակում է գերակշռել ֆինանսական և ապահովագրական ծառայությունը:

2014թ. 1-ին եռամսյակի համեմատ 2017թ. 1-ին եռամսյակում ավելի քան 13.5 տոկոսային կետով ավելացել է «մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ» ծառայության տեսակի տեսակարար կշիռը:

Ընթացիկ տարվա 1-ին եռամսյակում ժամանող զբոսաշրջիկների քանակն աճել է 18.2%-ով:

ՏՀՏ ոլորտում 2014-2016թ.թ. համեմատ 1-ին եռամսյակում կրկնակի աճի տեմպ է գրանցվել արտադրության և առևտրի գծով:

Առևտրի շրջանառության աճ, հունվար-մարտ, %

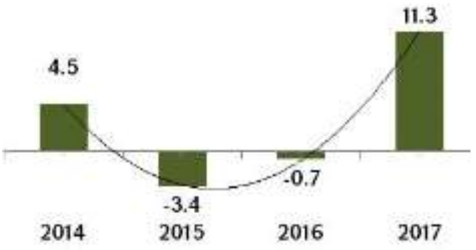

Առևտրի շրջանառության կառուցվածք, հունվար-մարտ, %

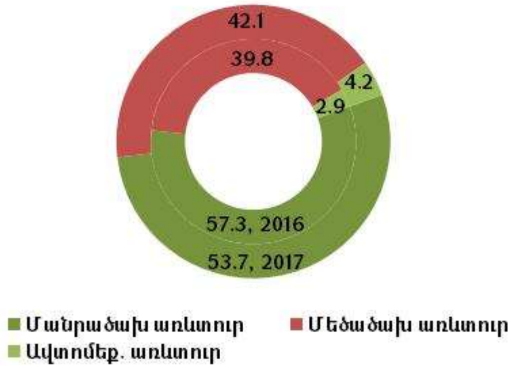

Ծառայությունների ծավալի աճ, հունվար-մարտ, %

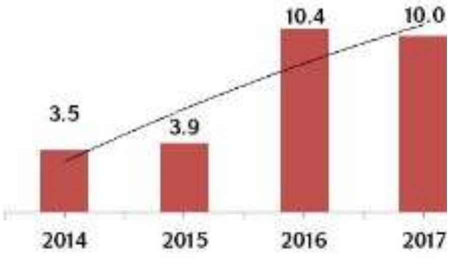

Ծառայությունների կառուցվածք, հունվար-մարտ, %

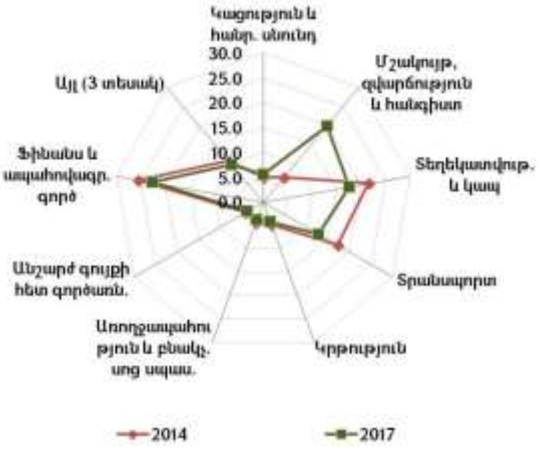

Միջազգային զբոսաշրջություն

	2014 Q1	2015 Q1	2016 Q1	2017 Q1
Ժամանողների թվաքանակ, հազ. մարդ	242.4	232.6	252.5	298.5
Աճը նախորդ տարվա 1-ին եռամսյակի նկատմամբ	20.5	-4.0	8.6	18.2
Մեկնողների թվաքանակ, հազ.մարդ	224.1	214.8	227.5	266.3
Աճը նախորդ տարվա 1-ին եռամսյակի նկատմամբ	18.2	-4.1	5.9	17.0

ՏՀՏ ոլորտ, ծավալ, մլրդ դրամ/աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %

	2014 Q1		2015 Q1		2016 Q1		2017 Q1	
ՏՀՏ, այդ թվում՝	54.4	3.0	51.0	-7.2	52.0	1.7	53.0	15.5
արտադրություն	0.5	59.2	0.5	-0.8	0.3	-47.7	0.3	140.3
առևտուր	7.1	16.4	6.5	-12.1	5.2	-20.8	5.2	118.5
ծառայություններ, որից՝	46.8	0.9	44.1	-6.5	46.6	5.5	47.6	3.7
հեռահաղորդակցություն	39.7	0.9	35.9	-9.6	35.1	-1.5	35.1	-9.1

5. ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՌԵՎՏՈՒՐ

2015-2017թթ. և՛ առևտրաշրջանառության, և՛ արտահանման անվանական ծավալները դինամիկայում աճում են, սակայն 2017թ. առևտրաշրջանառությունը չի գերազանցում 2014թ. համապատասխան ցուցանիշին: 2017թ. գրանցվել է առևտրաշրջանառության և ներմուծման վերջին 4 տարիների ամենաբարձր աճը:

Ըստ ԱՏԳ դասակարգման արտահանման կառուցվածքում գերակշռել են հետևյալ ապրանքախմբերը՝
- «հանքահումքային արտադրանք»՝ 29.2%,
- «պատրաստի սննդի արտադրանք»՝ 24.6%, «թանկարժեք, և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղ. և դրանցից իրեր»՝ 16.2 %,
- «ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր»՝ 14.0%:

Ներմուծման կառուցվածքում գերակշռել են՝
- «հանքահումքային արտադրանք»՝ 21.1%,
- «մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ»՝ 12.4%,
- «քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք»՝ 9.3%:

2014թ. 1-ին եռամսյակի համեմատ 2017թ. 1-ին եռամսյակում դեպի ներկայիս ԵԱՏՄ երկներ արտահանման մասնաբաժինն ավելացել է 3.3 տոկոսային կետով, իսկ ներմուծումը՝ 6.2 տոկոսային կետով:

Արտաքին առևտրի ծավալ, մլն ԱՄՆ դոլար

	2014 Q1	2015 Q1	2016 Q1	2017 Q1
Արտաքին առևտրաշրջանառություն	1322.5	1036.3	1062.2	1246.8
Արտահանում	348.0	297.6	380.4	443.1
Ներմուծում	974.5	738.7	681.8	803.7
Հաշվեկշիռ	-626.5	-441.1	-301.4	-360.6

Աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %

	2014 Q1	2015 Q1	2016 Q1	2017 Q1
Արտաքին առևտրաշրջանառություն	0.6	-21.8	3.3	17.4
Արտահանում	1.8	-16.2	27.1	16.5
Ներմուծում	0.2	-23.8	-6.5	17.9

Արտահանման կառուցվածք, %

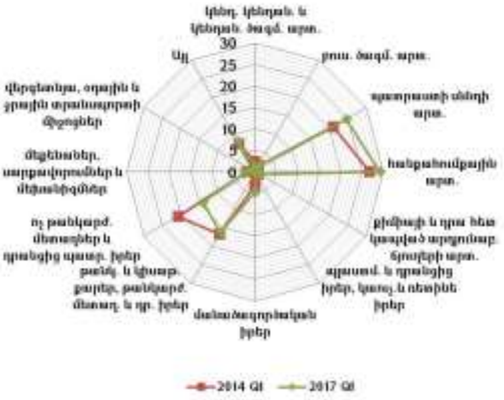

Ներմուծման կառուցվածք, %

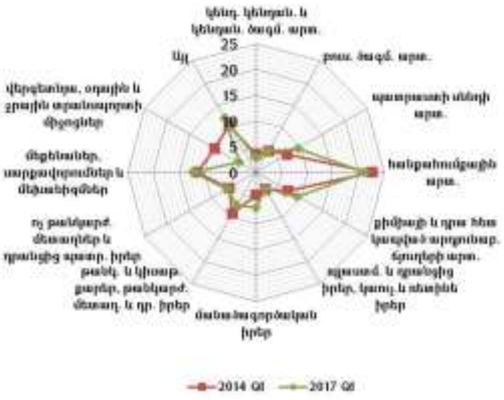

Արտահանման կառուցվածքն ըստ երկրների, հունվար-մարտ, %

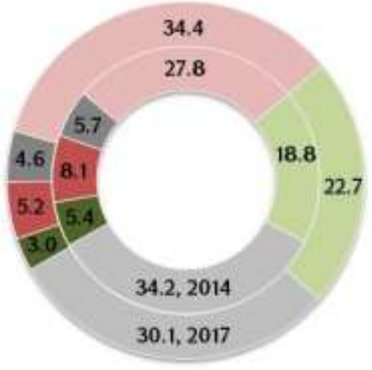

Ներմուծման կառուցվածքն ըստ երկրների, հունվար-մարտ, %

Ռուսաստանի Դաշնություն
Իրանի Իսլամական Հանրապետություն
Իրաք
ԵՄ ԵՐԿՐՆԵՐ
Չինաստան
Այլ երկրներ